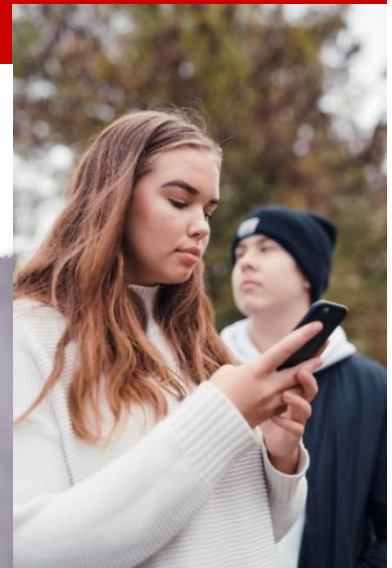

Punainen Risti
Nuorten turvatalo

Kuvat: Joonas Brandt

PKS:n Kouluterveyskysely 2019

Tiedosta toimintaan

26.11.2019

Kommenttipuheenvuoro // Leena Suurpää

KAIKILLE ASIOILLE VOI TEHDÄ JOTAKIN

Nuorten turvatalo

Nuoret maapallon enemmistö: joukkovoima

- ❖ Nuoria on maailmassa enemmän kuin koskaan aiemmin
- ❖ Noin 90% nuorista asuu globaalissa etelässä
- ❖ Koulua käy yli 90% alakouluikäisistä lapsista (Unicef)

- ❖ Globaali muuttoliike etenkin lasten, nuorten ja perheiden liikettä
- ❖ Noin kolmannes turvapaikkaa Euroopasta hakeneista oli vuonna 2016 alle 18-vuotiaita
- ❖ Suomeen vuonna 2015 tulleista turvapaikanhakijoista noin 80% oli nuorisolain mukaan nuoria (alle 29v)

SUOMI 2019: NUORTEN SYRJÄYTTÄMISEN SITKEITÄ PIIRTEITÄ

Punainen Risti
Nuorten turvatalo

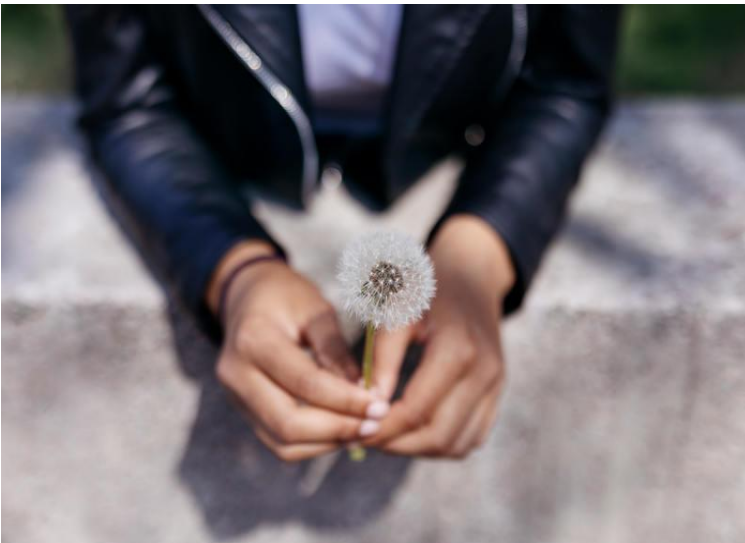

EPÄVARMUUS

- sukupolvien välinen sosiaalinen liikkuvuus Suomessa kangistuu
- hyvinvointi polarisoituu (sosiaalinen, taloudellinen, mielen hyvinvointi)
- koulutuksen ja työelämän ulkopuolelle jäävien nuorten suuri määrä
- lapsiperheköyhyyden ja sijoitettujen nuorten määrä kasvaa
- globaali epävarmuus kasvava nuorten yhteinen huoli

EPÄLUOTTAMUS

- vaikeudet kiinnittyä toiveikkaaseen tulevaisuudenkuvaan jakautuu nuorten välillä
- palvelujärjestelmän epäselvyys, korkeat kynnykset ja epäluottamuksen kokemukset

YKSIN PÄRJÄÄMISEN PAINE

- itse pärjäämisen ja varhaisen itsenäistymisen paine elää sitkeästi
- nuorten yksinäisyys kytkeytyy myös masennukseen, ahdistukseen, itsetuhoisuuteen
- nuorten irrallisuuden kokemukset yhteiskunnasta samaan aikaan kun yhteiskunnalliset asiat kiinnostavat nuoria aiempaa enemmän

OSATTOMUUS

- nuorten eriarvoiset mahdollisuudet vaikuttaa oman elämän kulkuun, lähiyhteisöihin ja yhteiskuntaan
- muodolliset nuorten kuulemis- ja osallisuusrakenteet vs. nuorten oma kokemus siitä, ettei heitä kuunnella tai oteta vakavasti

KAIKILLE ASIOILLE VOI TEHDÄ JOTAKIN

Nuorten turvatalo

OIKEUS YSTÄVIIN: ystävien ensiarvoisen tärkeä merkitys

- ❖ Yksinäisyys sekä yhteiskunnan rakenteellinen ongelma että yksilön kokemus
- ❖ Nuorisobarometri: Nuorten syrjäytymisen keskeisin syy luottamuksellisten ystävien puute
- ❖ Kouluterveyskysely 2019: yksinäiseksi itsensä kokevien nuorten määrä kasvanut
- ❖ Yksinäisyys kytkeytyy nuorten taustaan ja voimavaroihin, mm. köyhyys, koulutus, työelämä, harrastukset
- ❖ Nuorten vapaa-aikatutkimus 2018: 55% ei harrasta liikuntaa harrastuskavereiden puutteen vuoksi, 51% harrastuksen kalleuden vuoksi
- ❖ Vaikeudet lunastaa yhteiskunnan norminmukainen nuoruus: yhteiskunnallinen yksinäisyys
- ❖ Arvottomuuden kokemukset:
  - en voi elää sellaista arkea, jota haluaisin
  - en ole arvokas kaveri, yhteisön, yhteiskunnan jäsen
  - kokemuksiani ei kuulla tai niitä ei oteta vakavasti

Syrjintä murentaa nuorten arkea monin tavoin – vapautta, turvallisuutta, hyvinvointia, yhteisöllisyyttä, luottamusta

- Nuorisobarometri: noin 80% nuorista on itse kokenut tai todistanut jonkun nuoren kokeneen syrjintää kuluneen vuoden aikana kyselyhetkestä
- Koulu on nuorten elämässä yleisin syrjinnän paikka
- Syrjintä- ja väkivaltakokemusten kasautuminen samoille nuorille
- Maahanmuuttajataustaisten nuorten syrjintäkokemukset lisääntyneet
- Tuore väitöstutkimus (Ina Juva): Koulujen kapea käsitys normaaliudesta voi aiheuttaa syrjintää ja kiusaamista

Nuoret kaipaavat aikuisilta aktiivista puuttumista syrjintään

- Syrjintä ei kuulu nuorten elämään eikä häviä itsestään nuorten kasvaessa aikuisiksi
- Lapsiuhritutkimus: yli 10% lapsista ja nuorista ei kerro väkivaltakokemuksistaan kenellekään
- Nuorisobarometri: noin 80% nuorista on kertonut kokemastaan syrjinnästä jollekin, 50% on kokenut saaneensa apua
- Vain 20% nuorista arvioi, että syrjintätapausten selvittely on johtanut konkreettisiin toimenpiteisiin, kuten toimintakäytäntöjen tai ohjeiden muuttamiseen.
- Yhdenvertaisuusvaltuutettu: Opettajat tarvitsevat perus- ja täydennyskoulutuksessaan pedagogisia taitoja moninaisuuden kohtaamiseen sekä monipuolista ja ajantasaista tietoa eri vähemmistöistä

Kuvat: Joonas Brandt

Nuoret kokevat avun inhimilliseksi kun se

- ❖ Arvostaa kokonaista ihmistä, ei juutu vain oireisiin, puutteisiin, ongelmiin
- ❖ On vapaaehtoista ja vastavuoroista
- ❖ Tukee oikeaan aikaan, nopeasti ja helposti
- ❖ Tulee arjen äärelle ettei tarvitse aina etsiä uusia luokkuja
- ❖ Luo toivoa, voimavaroja ja yhteistä tekemistä
- ❖ Auttaa kiinnittymistä lähiyhteisöihin ja kansalaisyhteiskuntaan, ei vain palveluihin: merkityksellisyys, kuuluminen, luottamus
- ❖ Avaa nuorille erilaisia toimijaroleja: kukaan ei ole vain syrjäytynyt
- ❖ Kulkee mukana nuorten elämässä: apua voi hakea uudestaan tai auttamaan voi tulla mukaan helposti

Tuen saamisen esteiden moninaisuus

- ❖ tiedolliset, henkiset, sosiaaliset, kielelliset, kulttuuriset, taloudelliset, fyysiset, maantieteelliset...

OIKEUSTERVEISET NUORTEN TURVATALOILTA

- Itsemääräämisoikeus
- Oikeus turvallisiin ja luottamuksellisiin ihmisiin
- Oikeus vaikuttaa oman elämän suuntiin
- Oikeus kannattelevaan arkeen
- Oikeus inhimilliseen nuorista käytävään julkiseen keskusteluun, leimojen ulkopuolella
- Oikeus nuorten tarpeita ja toiveita kunnioittavaan päätöksentekoon
- Oikeus elää ja toimia yhteiskunnassa joka ottaa mukaan pikemminkin kuin hylkii
- Oikeus apuun ja tukeen
- Oikeus paitsi tulla nähdyksi ja kuulluksi, myös jäädä rauhaan tarkkailevilta katseilta
- Oikeus kestävään tulevaisuuteen

Kuva: Joonas Brandt

“Mielestäni nuoruus saattaa olla jopa tärkein ikä ihmisen elämässä, kun ensin siirrytään lapsuudesta nuoruuteen ja sitten nuoruudesta aikuisuuteen. Teinit ovat jatkuvassa stressissä, koska he ovat jatkuvasti tietoisia itsestään ja yrittävät löytää paikkansa maailmasta. Olisi tärkeää, että nuoruus olisi mahdollisimman turvattu.” (Andreas 23v)

Kiitos ja ollaan yhteyksissä!

Leena Suurpää

leena.suurpaa@redcross.fi

www.nuortenturvatalo.fi

Facebook.com/Turvatalo

Twitter.com/Turvatalo

